

BONUS

EN VERDER

ARTIKEL

KVLO-koers 2020-2024 De resultaten in 2021

De KVLO heeft haar koers van 2020-2024 vastgelegd in de beleidsnotitie *Goed leren bewegen, een leven lang actief?* De notitie en flyer (zie figuur 1) zijn te downloaden op *Mijn KVLO*. In LO Magazine 9 2020 is de koers met tien doelen behandeld. In LO Magazine 5 2021 is de realisatie van deze doelen over kwartaal 1 en 2 geëvalueerd. In dit magazine volgt het tweede ijkmoment over 2021: zijn we op de goede weg? KVLO-directeur Cees Klaassen maakt opnieuw de balans op. | [Interview](#) Ger van Mossel

Figuur 1 Koers KVLO 2020- 2024

In de beleidsnotitie staan tien doelen. Waar wil jij de leden over informeren?

In LO Magazine beschrijven we de voortgang van de doelen. In LO5 (juni 2021) zijn de koersdoelen over de eerste twee kwartalen van 2021 uitgewerkt in concrete acties. In dit nummer gaat het over de realisatie van

deze doelen in het derde en vierde kwartaal in 2021 en blikken we vooruit op 2022. Cees heeft de flyer voor zich liggen en loopt alle doelen langs.

In 2021 zijn we erg druk zijn geweest met de corona-protocollen en kon bijvoorbeeld *Olympic Moves* voor

Cees Klaassen

het tweede jaar niet door- gaan. Voor 2022 ziet dat er gelukkig wat gunstiger uit. Naast het opstellen van corona-protocollen heeft KVLO zeker niet stil gezeten.

Vanaf dit schooljaar is er de subsidieregeling *Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs*. PO-scholen kunnen voor dit en volgend schooljaar een subsidie aanvragen om een procesbeleider aan te stellen die samen met de school kijkt hoe de vereiste uren bewegingsonderwijs gerealiseerd kunnen worden. 334 scholen hebben deze subsidie aangevraagd. De subsidie bestaat uit deel A die gaat over voldoende bewegen en bevoegdheden en deel B waarbij de dynamische schooldag gestimuleerd kan worden. Deel B kan alleen worden aangesproken als deel A verwezenlijkt is.

Doel 1

Het eerste doel is *Alle kinderen en jongeren op school goed leren bewegen. Welke actie zijn daarop gepleegd?*

Als je dit voor alle kinderen wil realiseren, impliceert dit een structureel wettelijke borging van alle lessen onder leiding van een bevoegde docent LO. In 2021, vlak voor corona uitbraak, heeft de Tweede Kamer twee verplichte lesuren in het basisonderwijs vastgesteld. Daarmee is zowel PO als VO qua uren wettelijk geborgd. Nota bene, het enige vak die dat heeft. Het betekent dat vanaf 2023 op iedere basisschool in groep 1-8 minimaal twee lesuren (samen totaal 90 minuten) per week bewegingsonderwijs moet worden gegeven onder leiding van een bevoegde (vak)leerkracht. Dat kan iemand zijn van de ALO of de post-initiële leergang bewegingsonderwijs van de PABO.

Het einddoel is dat in 2023-2024 100 procent van alle scholen dat voor elkaar heeft. Het *Mulier Instituut* monitort de voortgang. Uit een onlangs gehouden 2-meting blijkt dat op steeds meer scholen in groep 3-8 bewegingsonderwijs volledig wordt verzorgd door een vakleerkracht (van 27% in '16-'17 naar 44% in '20-'21). In groep 1-2 geldt dat voor slechts 13 procent. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door scholen waarop al een vakleerkracht werkzaam is. In plaats één lesuur worden op deze scholen twee lesuren verzorgd door een vakleerkracht. Het aantal scholen zonder vakleerkracht (13%) blijft helaas nog nagenoeg gelijk. Dat betekent dat er nog heel veel moet gebeuren.

OCW wil dat dit traject tot 2024 wordt gemonitord door het *Mulier Instituut* en *ResearchNed*. Zij zullen naar verwachting tussentijds het aantal lesuren bewegingsonderwijs en de bevoegdheid meten. Daarnaast doet de onderwijsinspectie een tweejaarlijks onderzoek naar bewegingsonderwijs in *Peil.Bewegingsonderwijs*. Bij elkaar krijgen we dus vanuit verschillende kanten allerlei informatie over hoe we er voorstaan.

PO-scholen hebben verschillende mogelijkheden om meer vakleerkrachten aan te stellen. Vanuit de extra gelden uit het werkdrukakkoord van een paar jaar geleden was er al een aanzet om in het PO meer vakleerkrachten aan te stellen. Als je de groepsleerkracht wil ontlasten, neem dan meer vakleerkrachten aan!

Er is een regiegroep *Impuls en innovatie bewegingsonderwijs* die is samengesteld uit de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), de ALO's, de PO-Raad en de KVLO. De KVLO is penvoerder en coördinator. De regiegroep houdt zich bezig met hoe de scholen het beste kunnen worden ondersteund. Het gaat om vraagstukken als voldoende accommodaties en voldoende opgeleiden. Door de nieuwe wettelijke regeling verwachten we uiteraard een zeker tekort aan vakleerkrachten en accommodaties. We hopen met een nieuwe lichte vakleerkrachten het gat te dichten.

KVLO heeft een ondersteuningsteam samengesteld dat bestaat uit medewerkers van het Team Onderwijs KVLO en enkele experts op het gebied van onderwijsbeleid rondom bewegingsonderwijs en onder andere de dynamische schooldag (vakleerkrachten, vakgroepcoördinatoren, een professional van een sportservicebureau en een directeur). De helft van de subsidie-scholen heeft aangegeven op de hoogte gebracht te willen worden door middel van nieuwsbrieven en ontwikkelingen. Het ondersteuningsteam organiseert studie voor scholen, door corona in de vorm van webinars. Die webinars worden bezocht door vakleerkrachten, schooldirecteuren en natuurlijk de procesbegeleiders op die scholen. En er is een website www.impulsbewegingsonderwijs.nl waarop alle informatie is verzameld. Op deze website staat onder andere een scan naar de kwaliteit van bewegingsonderwijs voor alle PO scholen. De scan maakt de kracht van de school zichtbaar en laat zien waar groei mogelijk (of wenselijk) is en geeft adviezen om het bewegingsonderwijs te verbeteren en te borgen.

www.impulsbewegingsonderwijs.nl

De kapstok is 2+1+2. Naast de verplichte twee uur bewegingsonderwijs in het PO is er ook een extra uur bewegen onder onderwijstijd nodig (bijvoorbeeld pauzesport) en twee extra uren naschoolse sport. Zodat alle leerlingen totaal minstens vijf uur per week (= 2+1+2) goed en verantwoord kunnen bewegen. De twee lesuren bewegingsonderwijs vallen uiteraard onder het regime van OCW, dat gaat over kerndoelen, leerlijnen, kortom goed leren bewegen. '1' in de vorm van bewegen op het

schoolplein of pauzesport zorgt voor een dynamische of beter een rijke schooldag. De laatste '+2' die doe je naschools, bijvoorbeeld bij de buitenschoolse opvang of als schoolsport-aanbod.

2+1+2 organiseer je met professionals in een beweegteam. De vakleerkracht kan hierin een bijzondere rol spelen, want die weet wat de leerlingen geleerd hebben op school. Het beweeg- en sportaanbod moet hierop zijn afgestemd. Die vakleerkracht of een buurtsportcoach kan de coördinatie op zich nemen.

KVLO pleit voor een duidelijk onderscheid tussen bewegingsonderwijs, de eerste '2', verzorgd door een bevoegde (vak)leerkracht en het gratis aanvullende beweeg- en sportaanbod '1+2'. Voor het laatste kunnen ook andere beweeg- en sportprofessionals worden ingezet, uiteraard wél pedagogisch en didactisch verantwoord.

Naar de landelijke politiek vinden er allerlei acties plaats. Er is al een tijdlang bij het kabinet via allerlei manifesten, bijvoorbeeld *Bewegen, het nieuwe normaal en Sportief Gezonde Generatie* samen met NOC*NSF, aangedrongen op een dynamische (rijke) schooldag met veel sport en cultuur en dat de buitenschoolse kinderopvang gratis moet. Die tijd kan je vullen met bewegen en sport. Samen met NOC*NSF proberen we hiervoor een pedagogisch-didactisch-aanbod te creëren.

Reactie van KVLO op het coalitieakkoord

bit.ly/3JGaiQ3

Doel 2

Hoe werkt de KVLO actief aan de kwaliteit van het leergebied en de vakleerkracht?

De KVLO is betrokken bij de curriculumherziening die een aantal jaar geleden met *Onderwijs2032* is ingezet en met *Curriculum.nu* kreeg dat een vervolg. KVLO werkt daarin samen met SLO, *nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling*, om vanuit de ontwikkelde bouwstenen te komen tot nieuwe kerndoelen en eindtermen.

Voor het leergebied *Bewegen en Sport* blijven de wettelijke eisen met betrekking tot het aantal uren in PO en VO gehandhaafd. De kwantiteit is daarmee geborgd, de kwaliteit gaan we met de curriculumherziening verder invullen. SLO is daarin de 'trekker', KVLO denkt hierin mee in de vorm van een klankbordgroep en bijeenkomsten met docenten.

KVLO is zeer tevreden over de bouwstenen die voor PO en onderbouw VO zijn ontwikkeld in *Curriculum.nu*. Deze

bieden voldoende mogelijkheden voor kwaliteitsvolle *Bewegen en Sport*. We hopen in februari met bovenbouw VO te beginnen en voort te borduren op die bouwstenen.

www.curriculum.nu/voorstellen/bewegen-sport

Daarnaast ontwikkelen we om de zeven jaar een nieuw beroepsprofiel. In het komende najaar moet er een club mensen klaar zitten, die daarmee in 2023 aan de slag gaat. We verwachten in 2024 het nieuwe beroepsprofiel te presenteren. Via ledenpeilingen en bijeenkomsten raadplegen we de leden, gaan we het gesprek aan over de kwaliteit.

kvloberoepsprofiel.nl

Verder organiseert Team Scholing van KVLO diverse studiedagen en bijeenkomsten voor de leden. Door corona waren deze dit jaar online en gelukkig door veel leden bezocht. Die werkwijze nemen we mee naar na-corona.

Tot slot noemt Cees bij doel 2 de leerstoel *Pedagogiek in Onderwijskunde van Lichamelijke Opvoeding* (Kristine De Martelaer en Katrijn Opstoel). Op de algemene ledenvergadering (ALV) van 20 mei 2022, georganiseerd door de afdeling Rotterdam, wordt de eindopbrengst van de leerstoel gepresenteerd. Als vervolg op de leerstoel heeft de KVLO een schrijfgroep samengesteld die het doeldomein 'bewegen leren regelen' in het basisonderwijs methodisch gaat uitwerken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de praktijkopbrengsten uit het onderzoek van de leerstoel. Op de ALV presenteert de schrijfgroep de eerste opbrengsten.

Als je onderwijs interessant wil maken dan moet je sowieso en hoe dan ook die loonkloof dichten

Doelen 3, 4 en 5

3. Ambassadeur zijn voor het bewegbeleid in en rondom de school.

4. Het belang van het leergebied bewegen en sport in en rondom de school in de samenleving onder de aandacht brengen.

5. Samen met partners stimuleren van bewegen en sporten.

Is er voldoende bewegbeleid op de scholen?

Cees: De docent LO is ambassadeur voor het bewegbeleid op de school! De docent LO onderneemt bijvoorbeeld activiteiten op het gebied van *Gezonde School*, *JOGG*, *Olympic Moves*, schoolsporttoernooien en introductie van 2+1+2 bij de gemeente. KVLO heeft het *Pamflet 2+1+2* onder de afdelingen verspreid om met oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen voor te leggen aan de lokale politieke partijen. Wij willen naar vijf uur bewegen!

Pamflet 2+1+2

bit.ly/3LJPxoF

Cees noemt de kamerbrief *Nederland vitaal en in beweging*, dat is ondertekend door maar liefst vijf ministeries. Het coalitieakkoord van het nieuwe kabinet past binnen de koersdoelen van KVLO. Zie de reactie van KVLO op het coalitieakkoord.

Doel 6

Vergroten van het aantal gezonde en sportactieve scholen

Gemiddeld komen er 250 aanvragen binnen van scholen voor het themacertificaat *Bewegen en Sport* onder het Vignet *Gezonde School*. Jaarlijks vinden er twintig audits plaats op scholen.

Dit schooljaar hebben zich 350 scholen aangemeld voor *Olympic Moves*. Daarmee zitten we weer bijna op het niveau van twee jaar geleden, van voor corona. *Olympic Moves* kan dit jaar doorgaan!

De docent LO is ambassadeur voor het bewegbeleid!

De KVLO organiseert samen met NOC*NSF en Kenniscentrum Sport en Bewegen de verkiezing van de 'Sportiefste School van Nederland'. Het ene jaar voor het primair en speciaal onderwijs en het andere jaar voor het voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. We zijn heel blij dat deze dit voorjaar doorgaat voor het basisonderwijs.

Doel 7

KVLO is aangesloten bij de Federatie van Onderwijsvakorganisaties (FvOv). Welke belangen worden door KVLO behartigd?

De basis van de dienstverlening van KVLO is de belangenbehartiging voor de leden. Dat is wat we elke dag doen! De KVLO zet zich in voor optimale arbeidsvoorwaarden voor bewegingsprofessionals in het onderwijs. Deze tijd komen er bijvoorbeeld dagelijks telefoontjes binnen over hoe om te gaan met corona. Helaas zijn er ook meldingen over ongevallen zaken bij het Team Juridisch van KVLO. Deze mensen moeten natuurlijk direct geholpen worden!

Eind 2021 is in de cao PO en cao VO op salarisniveau vastgesteld. Nu houden de vakbonden zich bezig met de inhoud van de cao VO. De loonkloof tussen PO en VO staat hoog op de agenda. Die loonkloof is structureel. Er is er een krapte op de arbeidsmarkt voor voldoende bevoegde gymleraren. Uit het onderzoek van APPO blijkt dat er een 'stille reserve' is van 3000 gymleraren, en als je iedereen meerekent misschien wel 7000. Het zijn gymleraren die wel bevoegd zijn, maar niet werkzaam zijn in het onderwijs. Als je het onderwijs voor de 'stille reserve' voor de lange termijn interessant wil maken dan moet je sowieso en hoe dan ook die loonkloof dichten. Dan wordt werken in het basisonderwijs aantrekkelijker. We hopen het dit jaar voor elkaar te krijgen.

Verkenning naar de stille reserve aan vakdocenten VO (onderzoek APPO)

bit.ly/3Jl4ndj

Doel 8

Vergroten van het aantal studentleden. Hoe werft en behoudt KVLO studentleden?

Een van de speerpunten is meer studentleden aantrekken. Tijdens hun studie kunnen studenten zich aanmelden als gratis lid. Voorheen bezochten we alleen de eerste jaars van de ALO's. Vanaf dit schooljaar bezoeken we hen ook als ze in het vierde jaar zitten, om ze vlak voor hun afstuderen goed te informeren over arbeidsvoorwaarden en juridische aspecten van het beroep.

Nadat ze zijn afgestudeerd, kunnen ze vanaf 1 januari juniorlid worden. Juniorlid is vanaf 2022 een nieuw lidmaatschap

2+1+2: wij willen voor alle leerlingen naar vijf uur bewegen op school

tot met de leeftijd van 26 jaar. Onze juristen zullen de vierde jaars dan nog eens, naast de belangenbehartiging, wijzen op de meerwaarde van het lidmaatschap, zoals een beroepsaansprakelijkheidsverzekering, deelname aan studiedagen en cursussen, onderwijskundige en juridische hulp, negen keer per jaar het LO Magazine, wekelijks de nieuwsbrief *Goed Leren Bewegen* en de helpdesk.

Doel 9

Versterken van de afdelingen. Zijn de afdelingen een belangrijke pijler?

Het bureau in Zeist is nauw betrokken bij de afdelingen. De afdelingen zijn de ambassadeurs. Zij organiseren op regionaal en lokaal niveau activiteiten voor de leden. Daarnaast zijn er jaarlijks kaderdagen en de voorjaars- en wintervergadering.

Het gaat ons aan het hart als een afdeling minder goed loopt en zijn altijd bereid een afdeling te ondersteunen, bijvoorbeeld bij het helpen organiseren van een ledenbijeenkomst. We zijn blij dat bijvoorbeeld de afdeling Rotterdam weer heel actief is. We hopen dat de nieuwe besturen van Den Haag en Limburg binnenkort worden geformaliseerd in de ledenvergadering van beide afdelingen.

Doel 10

Het laatste doel: Rekening houden met verwachtingen uit de samenleving over de opbrengsten van bewegen en sport in en rondom de school

Bij de bouwstenen van het *Curriculum.nu* voorstel staan, naast Goed Leren Bewegen ook andere bouwstenen, zoals gezond bewegen en samen bewegen, maar ook bewegen betekenis geven, bewegen regelen en beweegcontexten verbinden. Zie ook de samenvatting van *Curriculum.nu*: www.curriculum.nu/voorstellen/bewegen-sport/samenvatting-bewegen-sport/. Als je aan iemand vraagt waarom is er gym, dan zeggen ze bijna allemaal iets over gezondheid en sociale ontwikkeling als belangrijk effect. In die bouwstenen wordt daar nadrukkelijk op ingegaan, daarin staat wat de samenleving van ons verwacht. Dat is meer dan alleen goed leren bewegen. Met goed leren bewegen, zijn we met 2+1+2 ook bezig met goed laten bewegen. ●